СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVIII. Ч. 215. Джерзи Сіті, Н. Дж., вівторок 16. вересня 1930. VOL. XXXVIII. No. 215. Jersey City, N. J., Tuesday, September 16, 1930. THREE CENTS.

МОРО ПРО ВЗАЇМНЕ ВІДНОШЕННЯ НАРОДІВ

ПРИГАДУЄ ПРИТЧУ ПРО МИТАРЯ І ФАРИСЕЯ. КАЖЕ ШУКАТИ МІЖ НАРОДАМИ ТОГО, ЩО Є ДЛЯ ВСІХ СПІЛЬНЕ. КРАЩЕ СЕБЕ ЗНИЗИТИ НІЖ ВИВИЩИТИ.

НЮ ЙОРК. — Мексико прощало американського амбасадора Двайта Мора. З тої нагоди Моро виголосив прощальну бесіду, яку передано по радіо, щоби її чули і в Америці.

Моро підніс у першу чергу ті щасливі хвилі, яких він зазнав, перебуваючи три роки в Мексику. Він подав далі, що будучи в Мексику, йому прийшлося приглянутись ближче краєви і те пізнання краю збудило в нім велике признання до того краю з такою давною культурою і з таким добрим повітрям.

Як дипльомат повинен він був по старому звичаю розглянутись у ріжницях, які заходять між Мексиком і Злученими Державами, котрих інтерес він мав заступати і боронити. Та Моро прийшов до переконання, що краще шукати у міжнародніх зносинах того, що всім людям є спільне, бо це їх зближує. А таких спільнот, на думку Мора, є дуже багато.

Моро підніс далі ще й те, що звичайно великою перешкодою доброго співжиття народів є те, що одні поводяться так як той фарисей, що дякував Господу Богу за те, що він не є такий як інші. Найкраще буде, кінчив Моро, коли кождий нарід дякуватиме Господу Богу за те, що сотворив його подібним до інших.

ГУВЕР ПРО СВІТОВИЙ МИР.

ВАШИНҐТОН. — Президент Гувер виголосить дня 11. листопада, себто в день Свята Завішення Зброї, промову, яка буде найважнішою точкою програми конґресу Світового Союза для Міжнародньої Приязни.

Конґрес радитиме від 10. до 12. листопада.

ФРАНЦУСЬКІ ЛЕТУНИ В БОСТОНІ.

БОСТОН. — Французькі летуни Дієдон Кост і Моріс Белонте вже розпочали свою подорож по Злучених Державах. Відвідають понад 40 стейтів і 31 міст.

ШЕМРОКОВИ НЕ ПОВЕЛОСЯ.

НЮПОРТ (Род Айленд). — Про ніщо тепер так багато не пишуть, як про перегони двох яхтів: британського „Шемрок" з американським „Ентерпрайз".

Америка хоче доконче побити хоч раз Велику Британію і доказати, що вже минули ті часи, коли непобідима на морі Англія могла гордо твердити, що Велика Британія є панею морей.

В першім дні перегонів „Ентерпрайз" вийшла побідно й з того приводу запанувала в Америці величезна радість.

Та сер Томас Липтон, власник „Шемрока" не тратить надії на остаточну побіду.

ЗАРАДА ПРОТИ ХАБАРНИКІВ.

НЮ ЙОРК. — Супроти того, що в Ню Йорку обжаловано стільки суддів за хабарництво, соціялісти домагаються, щоби проголошувати наперед імена всіх кантидатів, котрі мають бути іменовані маґістратськими суддями.

В той спосіб дасться широкому загалови нагоду провірити моральні вартости кандидатів.

КЛОПІТ З МІНІЯТУРНИМИ ҐОЛФОВИМИ ПОЛЯМИ.

НЮ ЙОРК. — Президент міської ради одержав багато ріжних жалоб від зарядів апартаментів і приватних осіб на мініятурні ґолфові поля, на яких грають ґолфа цілими ночами аж до раня і не дають людям спокійно спати.

Президент каже, що ґолфові поля побудовано тепер по ріжних закутках, на порожних парцелях, біля мешкальних домів, не зважаючи цілком на те, що яскраві світла, якими освічують ґолфові поля, і гамір є великою перешкодою для людей, котрі шукають відпочинку й спокою. Тому саме місто заведе тепер контролю над мініятурними ґолфовими полями і вимагатиме спеціяльного дозволу на будову ґолфових піль у місті.

ПРОТИ АНТИСЕМІТИЗМУ.

НЮ ЙОРК. — 300 жидівських делеґатів зїхалися на конференцію в справі вибору делеґатів на Американський Жидівський Конґрес.

Рабін д-р Вайс говорив до зібраних про антисемітизм в Америці й зазначив, що Жидам не треба допомагати збирати маєтки таким Жидам, котрі закривають своє жидівське походження, щоби тільки дістатися до маґнатських американських клюбів і грати в польо. Далі говорили про те, що вже й в Америці зачинають не допускати Жидів до університетів, та що антисемітизм дається відчувати і на економічному полі. З тим усім рішили Жиди розпочати завзяту боротьбу.

ОБЇЖДЖАЮТЬ АМЕРИКУ.

Відома співачка Віра **Барчанівна** та Йосиф **Давиденко** в суботу, 13-го вересня, виїхали в подорож по Америці з американською виставою **"Sweet Adeline"**. Разом з иншими українськими співаками вони будуть давати концерти серед українських громад м. Бостону, Дітройту, Пітсбурґа, Филаделфії, Шикаґо та инших міст.

ЧЕРЕЗ ЖАРТ ЗАСТРІЛИВ ХЛОПЦЯ.

В місті Содборі, Онтеріо, сталася на днях велика родинна траґедія. 18-літнього хлопця Кліфорда Шлемкевича, який з праці рук утримував цілу родину, зложену з матері вдови і семеро дітей, застрілив 9-літний хлопець Кларенс Юрійчук. Юрійчук спрямував револьвер до Шлемкевича, мабуть жартуючи, і зі словами: „Дивіться, як я поцілю Кліфорда", застрілив його на смерть. Траґедія сталася, коли хлопці вернули з польовання в недалекій околиці.

БАНКНОТИ ЗРАДЖУЮТЬ БАНДИТА.

При кінці серпня вдалося одному бандитови ограбити філію Провінціонального Банку в Монтреалі на суму поверх три тисячі пятьсот долярів. Щастя бандита перемінилося дуже скоро в нещастя, бо коли бандит спокійно проходжувався по одній з вулиць Монтреалу, випав йому з кишені пакет банкнотів. Завважив це полісмен Аршамбо, який підніс банкноти і чемненько хотів їх звернути бандитови, але той замісць подякувати за услуги, вгатив полісмена з цілої сили в лице. Полісменови вдалося його затримати. По обшуканню показалося, що бандит мав у кишенях поверх три тисячі пятьсот долярів, які він зрабував в банку, погрожуючи револьвером платничому урядникови. Виявилося, що бандит називається Джордж Бакет.

ОТТАВСЬКІ БРОКЕРИ ІДУТЬ ДО ТЮРМИ.

Два оттавські брокери, Мек-Ґіліврей і Мовaт, властителі великої брокерської фірми в Оттаві з філіями в містах в Онтеріо і Квебеку, зістали на днях засуджені на тюремні речинці по три роки кождий за маніпуляцію копальняних акцій. Фірма їх переводила операції купна й продажі копальняних шерів на Стандард Біржі в Торонто, на монтреальськім кербі і на венкурській біржі.

70-ЛІТНЯ БАБА ЗАДУШИЛА МУЖА.

70-літня старуха в Копенгазі (Данія) закинула на шию свого мужа петлю з линви й тримала його пять хвилин, поки він не згинув. Арештована, вона спокійно оповіла, що її чоловік був божевільний і хотів її зарізати. Йому було 80 років. Вона, щоби ратувати себе, задушила його.

МІЖНАРОДНІЙ АНАРХІСТИЧНИЙ СОЮЗ.

З Парижа повідомляють, що в Монбеліярд поліція викрила осідок Міжнародного Анархістичного Союза. Цей союз був широко розгалужений і мав свої відділи у всіх більших містах Европи. На чолі союза стояв Італієць Уальдо Ментамарі, який ділав під псевдонімом.

НОВА НЕВДАЧА КОМУНІЗМУ.

Невдача противоєнного дня в европейських державах викликала в Москві велике враження. Особливо повна пасивність комуністів у Румунії в день 1. серпня завдала комуністам багато клопоту тому, що радянський уряд сподівався 1. серпня вибуху повстання в Бесарабії. Це повстання мало стати причиною наступу червоної армії на Бесарабію. У Москві говориться явно, що повстання в Бесарабії приготовляли команданти округ південної України. „Руль" пише, що гроші, призначені на комуністичну аґітацію в Румунії, на половину розкрадено.

АРЕШТУВАННЯ БОЛЬШЕВИЦЬКОГО УРЯДОВЦЯ В БЕРЛІНІ.

Берлінська поліція арештувала шефа радянського торговельного товариства у Відні, Івана Самойлова. Самойлов орґанізував торговлю між Австрією і Радянським Союзом. Після зліквідовання згадоного товариства Самойлов дістав приказ повернути до Москви. Однак Самойлов не послухав візвання уряду і виїхав до Берліна. В міжчасі віденська прокуратура на домагання большевицьких властей вислала за ним стежного листа. Самойлова обвинувачують у цьому, що він привластив собі 20 тисяч долярів з ліквідаційної суми цього товариства. Переслуханий на поліції заявив, що його арештовання є одним з виявів боротьби, яку ведуть проти нього большевицькі власти. Радянський уряд завізвав його до повороту до Москви, однак він з обави перед розстрілом не хоче повернути. За це уряд сконфіскував йому цілий маєток в Радянськім Союзі, а його жінку, заняту в торговельній місії в Берліні, звільнив з урядовання. Супроти цього забрав він собі 20 тисяч долярів титулом відшкодування за сконфіскований маєток.

50-ЛІТТЯ СМЕРТИ ҐАРІБАЛЬДІ.

В році 1932 припадає 50-ліття смерти великого італійського патріота Джюсепе Ґарібальді, першого ініціятора боротьби Італійців за незалежність. Італійці відсвяткують цю річницю дуже врочисто. Проєктують між іншим урядити велику прогульку на острові Капрі, де находиться гріб італійського героя. З нагоди 50-ліття смерти Ґарібальді держава видасть своїм коштом велику книжку присвячену Ґарібальді, в якій будуть вміщені описи найважніших битв Ґарібальді, його промови й недрукована ще досі його кореспонденція.

ГРОМИ ВБИВАЮТЬ ЛЮДЕЙ.

Підчас бурі згинула в полі від грому Катерина Денис зі Скоморох, пов. Бучач.

РОДИННА ТРАҐЕДІЯ.

В Лодзі впав з 4-го поверху на вулицю 3-літний хлопчик, син Ґольдберґів, і вбився на місці. Коли про це довідався батько, дістав нервовий розстрій, а мати на вістку про смерть отруїлася.

ОТРУЇЛОСЯ 9 ДІТЕЙ.

В одній французькій місцевости недалеко Монпеліє отруїлося 9 дітей порошком, який був призначений для троєння щурів.

КІНО В ЦЕРКВІ.

Совітські власти замкнули в Кронштаді славний морський собор і передали його місцевій комуністичній орґанізації. Кронштадські комуністи уряди в соборі кіно для совітських матросів.

ГОЛОД У С. Р. С. Р.

З Москви повідомляють, що товпа голодного робітництва напала в Твері на поїзд з транспортом харчових продуктів. Ескорта почала стріляти і вбила та ранила багато осіб.

ТРАМВАЄВА КАТАСТРОФА.

Ізза зіпсутих гальм розбився в Одесі (Україна) трамвай. 8 пасажирів убиті, 50 тяжко покалічені, коли трамвай виколіївся й вдарився об міст.

МАСОВЕ ЗАТРОЄННЯ ЖОВНІРІВ У ВИЛЬНІ.

У Вильні захворіло 65 жовнірів з 6. полку піхоти. Жовніри захворіли після вечері.

КАРА СМЕРТИ ЗА НАПАД НА КОМУНІСТА.

„Пролетарська Правда" пише:

„Дніпровський Петро у селі Скопцях, баришівського району, здавна був за радянську владу, а з року 1921 брав активну участь у боротьбі з куркулями, провадив новий землеустрій та ріжні кампанії. Останніми роками Дніпровський головував у комнезамі. Куркулі його дуже не злюбили. Іван Єрмак, син куркуля, вирішив помститися. В червні минулого року Петро Дніпровський увечері вертався з засідання, на якому розвязували питання хлібозаготівлі. Недалеко від себе побачив три постаті. Один з невідомих раптом підскочив до Дніпровського і колом ударив його по голові, а потім зник. Невідомі Дніпровського не вбили, він очуняв і хоч було темно, пізнав, що його вдарив Іван Єрмак. Суд ухвалив вжити до Івана Єрмака вищу міру — розстріл і конфіскату його майна".

АРЕШТУВАННЯ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

„Комуніст" пише, що в селі Чорнорудки під Бердичевом арештовано Шостаківського, який ширив поголоски, що незабаром буде війна й упадок большевиків, тому не треба віддавати збіжжа радянській владі ні платити податків. В інших місцевостях арештовано кількох аґітаторів, які намовляли селян переховувати срібні гроші і не давати їх комуністам, бо большевики хочуть із цих грошей побудувати „срібну палату антихриста".

НЕ ХОЧЕ ВЕРТАТИ ДО ПОЛЬЩІ.

З Варшави сповіщають, що відомий піяніст Гнат Падеревський не хоче вертати до Польщі. Все, що він мав у Польщі, він випродав і тепер вже хоче до смерти жити у Швайцарії.

ОПРИШКИ В ЗАКОПАНІМ.

Оноді напали в Татрах біля Закопаного опришки на трох туристів і зрабували їм 80 золотих, 2 золоті годинники і один перстень. Цей грабіжницький напад викликав між туристами в Закопанім тривогу.

КРІВАВІ ЗАВОРУШЕННЯ В ПОЛЬЩІ

Є ВБИТІ И ПОРАНЕНІ ПІДЧАС СУТИЧОК ПОЛІЦІЇ З ДЕМОНСТРАНТАМИ.

ВАРШАВА (Польща). — В багатьох містах Польщі відбулися протестаційні віча проти арешту Пілсудським соймових послів. Про криваві сутички демонстрантів з поліцією повідомляють крім Варшави, з Радома, Катовиць, Ченстохови та з Торуня. Кожде віче закінчувалося вуличною демонстрацією. Демонстранти співали революційні пісні та викрикували: „Геть маршала Пілсудського!" Щоби розігнати демонстрантів, поліція стріляла з револьверів та вживала баґнетів.

Зі всіх сторін надходять такі поплутані та протилежні повідомлення, що тепер годі сказати, де й що в дійсности сталося. Покищо відомо, що в Варшаві вбито одного цивільного та більше як двацять демонстрантів поранено. Також поранено чотирох поліцаїв, а одного так, що він умирає. Поліція арештувала 100 демонстрантів.

З Радома повідомляють, що там поліція поранила баґнетами сімох демонстрантів. Кількадесять людей поранено в інших містах. Поліція скрізь арештує членів протиурядових партій, які склали виборчий бльок для повалення режіму Пілсудського.

Пілсудський у пресі заявляє, що він наказав арештувати бувших соймових послів, щоби навчити їх громадянських обовязків та свідомости відповідальности. Всіх арештованих тримають у берестлитовській фортеці й знаходяться вони в особистому розпорядженню Пілсудського. Посли скаржаться на те, що їх бють у вязниці. Хвиля обурення проти Пілсудського по всій країні зростає.

ЕКСТРЕМІСТИ ВИГРАЛИ ПРИ ВИБОРАХ У НІМЕЧЧИНІ.

БЕРЛІН (Німеччина).—Найбільше нових місць у парляменті здобули німецькі фашисти-Ґітлеровці. В старому парляменті вони мали 12 своїх послів, а тепер вибрали 107. Отже вони здобули 95 нових мандатів. Комуністи здобули 22 нових мандатів і мають тепер у парляменті 76 своїх членів.

Найсильнішою ґрупою в парляменті залишаються соціялісти. Вони, хоч і стратили девять місць, всеж таки провели 143 своїх послів, а на загал у парляменті велику більшість мають праві ґрупи на чолі з фашистами. Міністер Тревіранус, який підніс питання про польський коридор, на виборах провалився, бо взагалі консервативна партія, до якої він належав, була побита противними партіями.

ФРАНЦІЯ ЗАНЕПОКОЄНА.

ПАРИЖ (Франція). — Відомости про те, що на виборах у Німеччині великі успіхи здобули фашисти, викликали занепокоєння в французьких політичних колах. Тут усе думають, що прихід до власти німецьких націоналістів-Ґітлеровців грозить новою війною, бо фашисти не признають Версальського мира, настроєні проти Льокарна та взагалі проти всіх повоєнних договорів. Французи думають, що Ґітлеровці тільки й мріють про реванж та помсту.

АРЕШТИ В ІНДІЇ.

ЛЯГОР (Індія). — Поліція знайшла 14 сильно вибухових бомб, які були заховані на дні ріки Рави. Крім того знайдено багато вибухових матеріялів, яких уживають для вироблювання бомб. Це привело до викриття сильної індуської терористичної орґанізації, яка мала на меті визволити з місцевої вязниці Індусів-націоналістів.

Після того поліція арештувала 20 молодих Індусів, які в більшости належать до заможних фамілій.

НЕВДАЛИЙ ЛЕТ ЧЕРЕЗ ТИХИЙ ОКЕАН.

ТОКІО (Японія). — Американські летуни Бромлі та Ґетті, які вилетіли з Японії до Америки на літаку „Ситі оф Такома", змушені були повернутися назад до Японії. В дорозі вони пробули 25 годин, а в тім часі про них майже нічого не було чути й вже почали вважати їх загинувшими.

Над океаном вони стрінули великий туман, і не маючи можливости пробитися через нього вперед, повернули назад до Японії й щасливо осіли недалеко місця свого відлету. Летуни мають намір вичекати тепер більше сприятливої погоди.

ІТАЛІЙСЬКО-ЮГОСЛАВЯНСЬКЕ НАПРУЖЕННЯ.

ПАРИЖ (Франція). — Французькі політики занепокоєні напруженням, яке все збільшується між Італією та Юґославією. Таксамо не лишається спокійною й Угорщина. Чужинецькі посли доносять своїм урядам, що в Угорщині почалися дуже поспішні воєнні приготовання, а всім резервовим офіцирам, які є за кордоном, приказано вернутися до Угорщини.

Таксамо воєнні приготовання йдуть у Югославії. Звідти чужинецькі посли повідомляють, що напруження між Югославією та Італією досягнули найвищого степеня. Французька преса містить алярмуючі статті й говорить, що воєнні крики доходять до Франції з півдня через Альпи.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Ситі і Загряницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$2.75

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order

Тел. „Свободи", Montgomery 5—0498. Тел. У. Н. С.: Montgomery 5—1838.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

В ЧАСІ, КОЛИ МИ ПІКНІКУВАЛИ

Приглядаючися нашому життю на імігрaції, треба ствердити, що загал наш не є перетяжений народними обовязками і тягарами. Тому як організації наші так і поодинокі люде не повинні бути знеможені народною працею. І ось тому не повинна наша народня праця відчувати потреби — літнього відпочинку. Та тому, що був і минув і зачинається час більшого руху по громадах, хочемо згадати за те, як відпочивав того літа Рідний Край.

Річ ясна, що в першу чергу треба би згадати за процеси, звязані з бойовою акцією. А з тим і за масові арешти, які заганяють масу нашої молоді замісць на літний відпочинок — до тюрми. Але це загально відомі справи.

Та менше знає наш загал про всілякі зїзди, кооперативні чи просвітні, та Лугові й Сокільські свята. А було їх літом повно по повітових містах. Були й головні зїзди і свята у Львові.

„Взаїмна Поміч Українського Учительства" стягнула до Львова велику силу наших учителів на своє свято 25-літнього істновання. А на святі й зїзді радили над тим, як ратувати долю українського учителя під Польщею, а разом з тим і національну душу української дитини.

Станиславівщина обходила 25-літний ювилей нашого славного композитора Дениса Січинського, а при тій нагоді піднесено наші недомагання на музичнім полі, ізза яких ідуть передвчасно в могилу такі талани як Січинський.

У Львові святкували 25-літний ювилей Національного Музею і взялися його розбудовувати. Таксамо взялися до будови Українського Шпиталю.

Пластуни згуртувалися літом по таборах, набираючи там пластунського бойового духа та збирали жертви на будову Пластового Дому у Львові.

10,000 людей поїхало з ріжних сторін на Підлиську Гору, щоби пошанувати память Маркіяна Шашкевича, батька відродження Галицької України. Там і рішили збудувати памятник Незнаного Українського Стрільця.

Зі Львова їздили одні наші делегати до Лондону на конгрес Міжпарляментарної Унії, а другі на наради Міжнародної Організації Мира й Свободи, а ще інші на Міжнародний Кооперативний Зїзд.

Все це діється там літом. В часі, коли у нас були тільки пікніки і — реколекції.

ОДНА КАРТИНА З „ОРГАНІЧНОЇ ПРАЦІ" В РІДНІМ КРАЮ

(Оригінальний допис до „Свободи").

(2)

Присутний яко гість, знаний теоретик кооперації, д-р **Карло Коберський зі Львова** підніс, що треба доконче в кождім селі закладати також **кредитові кооперативи**, бо одно без другого не іде. Треба безумовно закладати **Райфайзенки** (каси позичкові). Послідними часами вже кількасот їх повстало.

Ю. Комищук — також попирає думку кас ощадности, а **бони** також мусять бути. Є ріжниця — чи ґаздиня хоче хапатню устроїти та пирогів наварити — чи хтось з голоду примирає. Кредит повинен бути лиш вимковий і невисокий.

І. Кузич з Березова — підносить, що Союз кооператив повинен іти еволюційним шляхом. Тепер така кріза, що податків нема за що платити. Треба конче взятися до кредитових товариств, щоби якось передержати господарську крізу.

Н. Урдейчук з Вербіжа вижного підносить, що Жиди в своїх крамницях боргують і до 40 зол. — Як ґаздині не дати, то вона гнівається і йде до Жида.

Голова анкети дир. **Обрізків** робить тепер резюме з обради і підносить коротко висказані погляди. Треба стягати довги та робити приготовання в справі Райфайзенок. В тім дусі предкладає резолюції, котрі й ухвалено.

Щодо погляду, щоби **борги цілком здержати**, то лиш три кооперативи заявилися за те. — За **бони** заявилися всі кооперативи з вимком двох.

Дир. Берлад підніс, що Покутський Союз кооперативний помагає в справі основування кред. кооператив і вже **6** їх заложив, як нпр. в Текучи, Ґядиках і інших.

Дир. Обрізків виголосив обширний реферат про ситуацію фінансову. Є німецька пословиця: „Гат дер бавер ґельд — гат ді ґанце вельт", то є: коли хлоп має гроші, то і цілий світ їх має. Тимчасом власне у нас тепер грошева сила нашого хлібороба упала. Хлібороб — це наш консумент — а тимчасом збіже представляє мінімальну вартість.

Торік того року розкупили селяне 33 вагонів штучного погною, а цего року лише 6 вагонів. Брак взагалі гроша на ринку, а хоч збіже дешевше, то готовий, печений хліб не є дешевший. Це взагалі блудне колесо, з котрого годі вийти.

Брак є оборотової готівки, а що було — то кооперативи роздали поміж консументів. З кредитів банкових наш Союз майже не користає, але кредит товаровий є за векслі, а це ще гірше як за готівку.

Наш **товаровий оборот** виносив минувшого року 1,200.-000 зол., то є **75%** запотребовання. Щоби ціле запотребовання брано в Союзі, на це треба довголітного виховання. Наші торги від березня (марта) падуть. Може бути, що ми троха завчасно взялися будувати **свою домівку** (Пов. Союзу Кооператив), алеж таки реальність та представляє вартість **143,000** золотих.

Ми на це і покриттє вже частково маємо, а то наші претенсії до довжників-кооператив. І так винні нам за товари **42** тисяч золотих, за навози **29** тисяч, за машини **12** тисяч.

Клопіт є з тим, що народ — зосібна в гірських околицях — привик до **кукурудзи** і не хоче змінити способу свого віджививлювання. Ціна кукурудзи іде вгору, а пшениця та жито дешевше, однак через незлий урожай — далі паде в ціні. Спекулянти тимчасом заробляють величезні суми на кукурудзі.

Не краще стоїть справа з **покладками:** спекулянти втративши попередно на тім артикулі мілiони — тепер є більше повздержливі.

З **машин** цего року майже нічого не продано, про штучні навози — ви вже чули.

Рух в господарськім відділі є немало спинюваний через брак місця. Але заки возьмемося до дальшої будівлі — мусимо за ту, що поклали, виплатити гроші. І тому так важним є, щоби кооперативи стягали довги та нам віддавали те, що нам самі винні.

Ми взагалі працюємо на кредит отже дорожче, а через це нарікають на наші ціни.

Ми боролись за Австрії, не знаючи за що, а тепер знаємо, а не хочемо.

Найже наші люди, коли може за дещо у нас дорожче платять — знають, на що вони платять. На свою власну організацію.

Найбільше у нас не домагає **справа муки.** Зле стоїть справа тому, що маючи нераз збіже, не мелемо самі. Ми пробували молоти на спілку з другими — але дуже це прикро та невигідно. — Треба би отже найти якийсь вихід з того.

Щодо **насіння** — то наші кооперативи повинні скуповувати, чи взамін брати всі його роди. Ані одно зерно най не мине нашої кооперативи, най не заробляють чужі на нас.

Щодо **фасолі** — то є надія, що будемо мати в осени звязок з одною визначною заграничною фірмою.

Взагалі надвишка білянсова виносить в нашім Союзі з кінцем червня ц. р. 5,900 золотих.

Дивна є звичка наших людей не платити векслів на час: 100 золотих — не годен заплатити, а 130 золотих — вже з коштами — годен! Ми тепер будемо брати від кооператив векслі також з особистим жиром справника (не лиш кооперативи, яко такої) і будемо безоглядно стягати.

Ось такий був реферат директора **Обрізкова.** Зараз по тім рефераті розпочалася дуже жива дискусія і представники поодиноких кооператив підносили всілякі свої потреби щодо поодиноких товарів і т. ін.

Ю. Годованець говорить про кооперативу в Княждворі. Мала вона з кінцем червня 28.000 обороту, але з того 13,000 з Жидами, бо не можна було всього в Союзі дістати, зосібна **муки.**

Юра Чукор каже, що для **Гуцула** мусить бути кукурудзяна мука, бо він і **пирогів відречеться** як кулеші не має.

Ґаздиня **Василина Ковальчук** з Яблонова жалується на тамошну кооперативу, що навіть делеґата на отцю анкету не вислала.

Ю. Комищук підносить, що при закупні люди не годні приносити жертв — і на це дирекція повинна уважати. — Треба конче старатись обминати посередників, бо чим більше посередників — там і товари мусять бути дорожчі.

Д-р К. Трильовський висказує свою радість по причині такої річевої дискусії і таких гарних промов. „Уже 50 літ слухаю промов наших селян на зборах та нарадах, — але рідко мені лучалося чути такі ясні та ядерні промови з уст селян, як власне сьогодні. — Коли далі у цему напрямі будемо працювати, то мусимо остаточно вирватися з того сумного положення, у котре загнали нас історичні обставини".

Поодинокі бесідники висказують потім ще всілякі свої бажання щодо поодиноких товарів, як нпр. шміру, залізного начиння, цукорків і т. ін.

Директор Обрізків відповідає на ті замітки і зазначує, що лише той не робить помилок, хто взагалі нічого не робить. Справа цінника є дуже болюча, бо біржа зміняє ціну. Сумним є, коли ґросерник скаже: най Союз не торгується зі мною, бо я піду з поминенням Союза посто до кооперативи і з нею погоджуся.

Щодо цукорків — то українська фірма „Фортуна" має, на жаль, лише дорожчі сорти. Щодо начиння — то треба зараз нам доносити про спостережені браки.

Ціни — мусимо означувати в міру риночних цін. Не можемо іти в перегони з місцевими купцями, що нижче, зі стратою продають, а потім банкротують.

Щодо муки — то виберіть трох делеґатів, котрі обговорили би справу з одним з тутешніх млинів.

На внесення **Ю. Слободяна** вибрано на таких делеґатів Попаденчука, І. Григорчука, а додатково ще і самого Ю. Слободяна.

Дир. Обрізків представляє тепер справу **торговлі безрогами.** „Ми хотіли це перевести при помочи чужого капіталу **за провізією на наш запасний фонд.** Вибух зарази **прищиці** — дуже попсував нам пляни, але тепер іде робота наново і лише треба, щоби в кождім селі був установлений чоловік, котрий би лиш цею справою займався.

Повстала також осібна кооператива для торговлі безрогами, котра також оперує чужим капіталом. Є це у всякому разі нельояльне поступовання, бо лише наш Союз має право рішати про потребу якоїсь кооперативи. І ми думали над основанием осібної кооперативи, — але кошти адміністрації винесли би зависоко. Треба повідомити села, що в вівторок і в четвер будуть усе відбиратися безроги".

Справу торговлі безрогами пояснив ще референт тої справи інжинір **Микитюк,** почім розпочалася дискусія над справою зредуковання урядовців і службовців в коломийськім Союзі кооператив.

Пояснив це основніше дир. **Обрізків,** виказуючи, що через таку редукцію, як також через зменшення пенсій самим директорам і полишеним на місци урядовцям Союз заощадить річно цілих **12,000** золотих!

В дискусії, в котрій взяли участь Ю. Чукор, Ю. Слободян, д-р Трильовський та нач. Кобринський, висказано потребу задержати при Союзі агронома, Наддніпрянця Дмитренка.

Справа стоїть именно так, що **„Сільський Господар"** не має за що удержувати свого власного агронома, бо централя у Львові не дістає нізвідки запомог. Перше, за Австрії — діставала вона і від міністерства справ рільничих і від сойму. А тепер не дістає нічого. Навпаки, польський уряд дав **50,000** золотих запомоги кацапському **„Рольничому Союзови",** хоча цей лиш на папері істнує, і ніякої діяльности не веде.

Супроти цего „Покутський Союз Кооператив" взяв на себе обовязок удержування агронома для коломийського „Сільського Господаря". Тепер однак в наслідок тяжких обставин, в яких знаходиться сам „Союз", мусів він позицію агронома і чотирох своїх власних урядовців счеркнути.

Ось так поставив я перед очі Американських Земляків одну картину з нашої щоденної праці і боротьби. Не має вона прикмет якоїсь високої поезії, не претендує вона на признаннє їй за геройство — але це власне та **„дрібна національна робота",** з котрої родяться потім великі наслідки для народа цілого. — І без тої дрібної роботи вони не можливі. Жаль лиш, що тої дрібної роботи ще замало, і свідомих тої роботи людий — також число не велике. Але годі! І для нас це мусить вже бути великою потіхою, що **зпоміж народа самого** виробляються сильні, свідомі свого завдання робітники-кооператори. І в тім наша сила і запорука кращої будуччини!

Клим Обух.

ЗВІРЯТА ЯК РОБІТНИКИ.

До Москви вернув із Берліна зоольоґ-психольоґ В. Л. Дуров. Він закупив у Німеччині у Ґаґенбека (найславніша менажерія в світі) два вагони екзотичних звірят, а саме слона, шимпанза, муравельника, гієни, японські миші й ін. Дуров хоче зреорганізувати петроградський звіринець у зоорефлексольоґічну лябораторію, де звірята виконуватимуть ріжну роботу. Так примiром шимпанз буде подавати гостям карточки (тікети), папуги криком „на право" чи „на ліво" показуватимуть глядачам дорогу, ведмідь дзвонитиме у дзвін і так звертати увагу на таблиці з написами, які сам буде витягати, а на таблицях тих будуть публиці подані популярні пояснення про рефлексольоґію й ін. Струсі, верблюди, лями, яки й олені будуть запряжені до візків, що розвозитимуть гостей по звіринці, тюлені у власнім басейні показуватимуть, як уміють ратувати потопаючих і т. д. Кожде звіря матиме напис із поученням, якого осягнено з ним такі успіхи.

Д-р Остап Грицай.

З ФРАНЦУСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нові напрями. — Останній роман Кльода Ане: "Mayerling". — З найновіших публікацій про Ж. Клемансо.

(6)

Осьтут, по мойому, чи не властива суть маєрлінґської траґедії. Рудольф був заслабий і як людина і як ідеаліст, щоб двигнути преважкий тягар тієї бортьби. Але цей благородний дух мусів водно почувати цю свою неміч як ненастанну брехню і ненастанну зраду проти своїх високих ідеалів. І от Рудольф, заглушуючи в собі свідомість того непереможного голосу, що кликав „борися!", і того другого, що обезсилений і зневірений відповідав: „не можу!" — почував вже здавна ту людську тугу за забуттям, першою формою якого є опянiння, а найвисшою, останньою і совершенною — смерть. Щож — це правда: Рудольф уже з ранньої молодости любив усякого роду насолоду, трійливе опяніння, шал, шумливі бенкети, повні дикої, стихійної волі, в товаристві, яке далеко не надавалося на товариство цісарського сина, та в формах, які викликували і мусіли викликувати згіршення в душі кожного, хто дивився на те тверезими очима. Але я думаю, що підчас таких бенкетів в тих передміських шинках на Ґрінціиґу, де Рудольф гуляв в крузі своїх пяних кумпанів в стилю князя Филипа Кобурґа та славетного фіякра Братфіша, не було самотнішої, сумнішої та більш здеспереваної душі, ніж його. Бо за кожний раз, у кожній з тих оргій, шукала та безталанна людина — забуття, свідомого спяніння, свідомої утечі від себе, від габсбурського деґенерата, який не доріс до ніякої послідовної бортьби — ні за своє власне щастя при боці гідної коханки, ні за щастя, нове щастя народів Австрії. До такої послідовної боротьби за нове треба скрізь і всюди, яку область людського життя ми і не взялиб під увагу — **характеру,** незломного, постійного, несхитного характеру. І це несхитний характер, що стає незрушимою основою творчости всякого великого таланту. Але в Рудольфа такого характеру не було і — хотілося б сказати — не могло бути. Бо він же і по батькові й по матери нащадок роду, деґенерованого довгими століттями: по батькові він Габсбурґ, а по матери — Вітельсбах. З трох Габсбурґів, що правили Австрією протягом XIX. ст. — всі три це пів ідіоти: Франц І, Фердинад І та Франц Йосиф І, пів-непочитальний батько Рудольфа, а Вітельсбахи з давніх давен рід божевільних. А хіба мати Рудольфа, та славлена колись Єлисавета — це не божевільна, не вітельбахська примара на престолі Габсбурґів? Вона, що зраджуючи свойого чоловіка з мадярськими коханцями в Ґеделле, не надто ховалася з ним перед своїм сином, Рудольфом, даючи йому так заздалегідь взірець подружньої моралі для вжитку в його пожиттю зі Стефанією. Вона, Єлисавета, для якої найбільшою турботою був її цирк в Ляксенбурґу, де вона, в колі своїх довірених, пописувалася своєю їздою верхом та скаканням крізь обручі? Вона, яка не мала поняття про те, що це таке нарід, і одиноким завданням свойого життя вважала плекати свою красу. А до того вона, Єлисавета Вітельсбах, важко недужа нервами, — який характер, яке душевне здоровля змогла вона дати свойому синові? Цеж цісарева своїм прикладом учила Рудольфа змалку, що норови, забаганки і шукання забуття — це найважніше з усього, що має виявляти володарська душа, і що ті її норови, забаганки і пристрасти в суті речі важніші, ніж стремління до державно творчих ідеалів та обнов, і важніші, ніж буденна мораль, що зобовязувала звичайних собі смертельників в нікчемних суспільних низах...

Гот Рудольф, хиткий, безхарактерний Рудольф, доптав буденну мораль скрізь, може й не знаючи гаразд ваги тому, що робить, та всю небезпеку тих пристрастей, яких шаліття не зміг припинити в ньому ніякий внутрішний стрим. І призвичаєний до того, що принайменше тут він зможе дозволити собі на все, Рудольф мусів надзвичайно захитатися, коли в баронеси Вечери стрінувся з любовою, яка не була хвилевим захопленням і соломяним вогнем принагідної пристрасти, не повинувалася нічиїм наказам, заборонам і вговорюючим арґументам, а хотіла або повного щастя вимріяного життя з коханком, або — смерти. І хто знає, чи Рудольф, знайшовшись ранком 30. І., проти всякого свойого сподівання, віч-на-віч з холодним трупом тієї людини, яку він ще може в останніх пестіннях любовної ночі вговорював, шоб не брала собі надто важко до серця, конечної" розлуки з ним, хто знає, кажу, чи не впізнав тоді Рудольф уперше, що це такий незломний характер, і чи не забажав він тоді вперше, принайменше в обличчі святих тіней коханки, поступити всеціло з мужньою характерністю справжнього коханка, і так як Вечера, здоптати життя наказної зради? Тимбільше, коли подумав, що скрізь, в кожній области життя досі, він усе тільки мріяв про щось велике, рішаюче, потрясаюче світом, а в дійсности не досягнув нічого, втікаючи завжди з половини дороги в забуття оргій і бенкетів?...

От вам і декілька зразців тих преважних проблємів і питань, які вяжуться самозрозумілим звязком з тайною смерти Рудольфа, а яких артистична розрібка була, на мою думку, стількиж важким, що і вдячним завданням Кльода Ане в його романі про Маєрлінґ. Але як малюнок соціяльних та державно-політичних обставин у старій Австрії не виявляє в Ане ніякої перспективи ні вширш ні вглиб, так і малюнок душі Рудольфа як престолонаслідника й людини одноманітний до скучности, все по лінії чисто поверховної краси і зманливости, як у фільмового аманта третьорядного значіння. Правда — Ане намагається зазначувати якісь красші пориви в нашого кронпрінца, сходини з журналістом Шепсом (III), таємні відвідини і переговори в хаті архикнязя Йогана Сальватора (II/3), невзгодини з батьком-деспотом (III/6), та опозицію Рудольфа проти заскорузлости цьогож. Але все те намічене страшенно поверховно, епізодично і без трівкого звязку з цілістю; тут нема нічогісько, чого пересічний европейський читач не знавби ще з передвоєнних споминів про Рудольфа, і ніде тут не розгортає Ане якоїсь нової складки в душі безталанного сина Франца Йосифа, якоїсь жахливої прірви або темної пропасти в неї, так, начеб Рудольф можливо простий, невибагливий психольоґічний тип, одиноким нещастям якого є те, що він не може подружитися з коханою баронесою... І відповідно до такого, зовсім фальшивого підходу до маєрлінґської траґедії, змальовує Ане нашу люблячу пару та їх кохання. І Рудольф і Вечера залюблені в себе по самі вуха, поза їх коханням не істнує для шановного автора ніщо, хоч, на мою думку, вже для самого Рудольфа істнував поза Вечерою ще доволі широкий світ його особистого життя, і мається враження, що Австрія в романі Ане зредукована до таких центрів: Гофбурґ, де сидить цісар, комната, де Рудольф чекає на укохану Мері, і вулиця, якою Братфіш везе баронесу до престолонаслідника. Ну, і вкінці: Маєрлінґ, а між тими екстремами епізодично, але при кожній нагоді — Пратер. А оконечна розвязка роману? Ну, після дого, як Ане постави Рудольфа й Вечеру на життя і смерть залюбленими в себе коханцями, та розвязка не справляє нашому авторові ніяких трудноців. Бо й чого? Цеж ясне, що коли папа Лев XIII. не хоче згодитися на розвід Рудольфа зі Стефанією, і він таким чином мусить зрезиґнувати з Вечери, то такому зворушливому й ніжному джентельменові, як Рудольф пана Ане, не лишається абсолютно нічого иншого, тільки застрілити коханку й себе, при чім одначе він не скорше вбиває себе, поки „не покрив тіла коханки рожами..." (ст. 228). Sancta simplicitas!

(Дальше буде).

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

КОМУНІСТИЧНІ „ПРАВДОЛЮБИ".

Я кождого дня читаю „Свободу", як член українського Народного Союза, а мій товариш одержує даром „Щоденні Вісти", то я користуюся й ними. Тому маю можливість порівняти обидві ґазети й знати, що в якій пишеться.

Я бачу, що „Щоденні Вісти" часто нападають на „Свободу" й лають її за те, чого вона зовсім не писала й чого не навчала своїх читачів. Виходить так, що якийсь комісар з „Вістей" висмоктує собі з пальця те, за що добре булоб вилаяти „Свободу", колиб вона це написала, а там уже від наміру й припущення, що „добре булоб, колиб отак було", вже недалеко й до комуністичного діла.

Читав я, як „Щоденні" лаяли „Свободу" за те, що вона вважала документи Ґвейлена за правдиві, а не фальшиві. Міжтим, подаючи про це повідомлення, „Свобода" в 103 числі писала: „Боґданов і Сквірський твердять, що проголошені Ґвейленом документи є звичайними фальсіфікатами... „Отже, як бачимо, „Свобода" безсторонно містила про те, що говорить Ґвейлен і що говорять большевики. Це вже такий обовязок тих, що подають правдиво новинки.

Звичайно, „Свобода" не могла написати, що документи ці були дійсно оригінальними, бо вона не браталася з Ґвейлином і не одержувала від нього інструкції, як писати про це. Зате „Щоденні" одержали інструкції видно від самого Боґданова й тому „авторітетно" могли відразу написати, що ті документи фальшиві. А потім почали клепати, що „Свобода" визнала, що ті документи оригінальні, а не підробка.

Часто містить „Свобода" новинки про події в Росії. Як бачу, всі ці новинки подаються за телеґрамами з Москви. Отже вони вже процензуровані большевицькою цензурою в Росії, а „Щоденні" пишуть, що факти, подані в тих новинках, неправдиві, бо їх бере „Свобода" з рижських телеґрам. Щоби збити відомости „Свободи", які шкодять успіхови комуністичної пропаґанди серед читачів „Вістей", нюйорські чекісти називають ті відомости брехливими. Звичайно, вони пишуть так лише про те, чого ні читачі „Свободи", ні читачі „Щоденних" не можуть перевірити на фактах, бо не можуть поїхати до Москви.

Зате, коли неприємні відомости для комуністів з життя в Америці подаються в „Свободі", то тоді „Щоденні" прикусять язика, підіжмуть хвоста й мовчать, бо знають, що їх легко злапати на брехні. Ось „Свобода" подавала відомости про те, як вістянський комуніст у Нюарку справив похорон своїй дочці в польському косцьолі, а члени комуністичної партії привозили цвіти до косцьола й одержували образок з Божою Матірю. Потім містили „Щоденні" подяку тим, що були на комуністичному похороні в польському косцьолі. Та про це „Вісти" мовчать. Отакі то наші „правдолюби" з вістянської чеки.

Б. Ксендзюк,
Балтимор, Мд.

Вгадав недугу.

Лікар (до пацієнта): З вами дуже погано, одначе все буде гаразд, як ви будете більше спати.

Пацієнт: Алеж, пане доктор, я більше вже не можу.

Лікар: Я дав вам порошки на сон.

Пацієнт: Та я й без порошків сплю дванацять годин у ночі, чотири години по сніданню і пять по обіді. Решту часу мушу зужити на їдження.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

БЕЙОН, Н. ДЖ.

Протестаційне віче.

В ріднім краю арешти за арештами, суди за судами. Засуджують на десятки літ тяжкої вязниці найкращих наших людей, висилають на шибеницю молодих наших героїв. Хіба того досить, щоби ми, Українці, зрушилися тут на вільній американській землі й хоч запротестували проти нових ляцьких звірств.

Це й було причиною, що дня 7. вересня зійшлися свідомі Українці з Бейон на віче, скликане усіми місцевими братствами і товариствами.

Віче отворив громадянин Кузь Гриник і пояснив його ціль. На секретарів покликано Юрія Бойка й Стефана Готру.

Головним бесідником був д-р Л. Мишуга.

Бесідник представив у першій частині своєї бесіди тло, на якім зродився бомбовий замах на Східні Торги. Він змалював ріжні картини з життя нашого народу під Польщею, в яких виказував величезний зріст національної свідомости і характерности, а заразом давав докази польської господарки, яка винищує наш нарід економічно. Кромі того застановився довше над польською екстермінаційною політикою, яка при помочи Ґрабських намагається скольонізувати українські землі польськими зайдами та знищити нас культурно.

Потім обговорив д-р Мишуга ширше сам бомбовий замах, який мав звернути увагу привезених Поляками гостей чужинецьких на те, що Польща стоїть на українських землях дійсно на бомбах, які можуть кождої хвилі вибухнути.

У самій справі засуду підніс бесідник те, що засудженому Біді не доказано, що він ніс пекольну машину, бо машину ту ніс інший член У. В. О., який до того признався і втік поза границі Польщі.

Засуд Біди являється звичайним насильством і пімстою польських суддів. Засуд той не припинив у краю дальшої революційної боротьби, бо, як доносять щоденно часописи, панські двори горять, а навіть дійшло до того, що одного дня Львів був відтятий від світа, бо була перервана телеґрафічна, телефонічна й залізнича комунікація.

По промові відчитано протестаційні резолюції, які будуть вислані до Ліґи Націй і канадійського представника в Лідзі.

На галі було трох киринників з большевицького й їм близького табору. Вони старалися внести заміщання. Повитягали „У. Щ. Вісти" і „Канчука" і старалися звести протестаційне віче до збіговища, з якого нарід вийшов би розбитий і розєднаний.

Та д-р Мишуга, громадянин Басараб та інші свідомі громадяни дали їм таку відповідь, що вже мабуть не покажуться більше на українських зборах.

Віче закінчено по трохгодинних нарадах серед загального піднесення духа і грімкого відспівання „Ще не вмерла" і „Не пора".

Зібрано добровільними датками $55, з чого по покриттю коштів віча вислано на домагання вічевиків до Обеднання $46, з призаченням по половині на допомогу політичним вязням і бойовій орґанізації.

Жертвували: Мих. Петруняк $5; по $2: П. Борис і М. Данько; по $1: С. Липа, И. Ошуст, В. Мельничук, П. Задерецький, М. Пахолок, А. Басараб, П. Жирий, І. Ошуст з Лінден, М. Шеґда, Лев Бачунський, П. Харів, Д. Павлишин, Т. Павлишин, Ф. Харів, П. Щомек, Н. Н., В. Ґельнер з Ню Йорку, Н. Путас, М. Росоловський, М. Польовий, Н. Гриник, С. Хандога, І. Мельник, Т. Марцішин, П. Кудрик, М. Кобілінський, О. Драґанчук, Гр. Баглай, С. Готра, Ю. Бойко, А. Слутик, П. Демків, І. Берлінський, И. Кобрин, К. Гриник, І. Курило, О. Зборовський, Ф. Польовий, Гр. Турчин, В. Савран, С. Притика.

Разом $50, а дрібними жертвами $5.

Секретарі віча:
Ю. Бойко і С. Готра.

НЕ ЗАБУВАЙТЕ ЗА СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ У. Н. СОЮЗА

Ев. Чикаленко.

ЩЕ ПРО УКРАЇНСЬКУ ЛІТЕРАТУРНУ МОВУ.

(3)

Сподні — штани (а сподні = калісони).
Способність — 1) здатність, здібність, кебета, 2) випадок, нагода.
Средство, середники — засіб, засоби, спосіб, здобуток.
Старший — старий, літній (а старший = порівнюючий степень).
Старець, старик — старий, дід, дідусь (а старець = жебрак).
Старина — старовина, давнина.
Стояти — коштувати, значити, вартим бути.
Строгий — суворий, гострий.
Стучати — стукати, грюкати, тарахкати.
Судьба — доля, талан.
Сумерк — присмерк, морок.
Таний, потаніти — дешевий, подешевшати, подешевіти.
Терен — земля, край, простори, територія, місцевість.
Тишина — тиша, тихість.
Товчок — стусан, штовхан, привід.
Тогда — тоді, отоді, тогді.
Точ в точ — якраз, як крапля води.
Трепетати — тремтіти, труситися, трепотіти.
Трогати — торкати, займати, чіпати, зачіпати.
Тямити — памятати (а тямити = розуміти).
Угроза — погроза, грізьба, похвалка, пострах.
Удирати — (у)тікати, чкурнути, дмухнути.
Ужас — жах, страхіття, страх.
Узгляднити — вважати, брати на увагу.
Употребляти — уживати, споживати, поживляти.
Усліве, условини — умови, умовини, угода, уклад.
Устати — перестати, ущухнути (а устати = встати).
Упрямий — упертий, норовистий.
Участвовати — брати участь, брати уділ, спілкувати.
Хлинути — ринути, линути...
Хохотати — реготати, сміятись.
Хромий — кривий, кулявий.
Цвіти, цвітка, цвітник — квітка, квіти, квітник.
Ціха — риса, риска.
Цофнути — відступити, взяти назад.
Черта — риса, смуга, пруг, риска.
Читатель — читач, читальник.
Чувство — почуття, почування, чуття.
Чудний — дивний, чудовий (а чудний = смішний, придуркуватий).
Шуба — кожух, кожушок, кожушинка, хутро.
Шутити, шутка — шуткувати, жартувати, жарт, шуткування.
Щадження — ощадність.
Язик — мова.
Ярина — городина (а ярина = збіжже, що сіється весною).

Форми і вирази (переважно польонізми), що вживаються в галицькій мові і яких нема в наддніпрянській.

1) Зворотний заіменник **себе, собою** вживається тут не в такому значінню, як за Збручем; там не можна сказати: „Іван і Петро знають **себе** і часто розмовляють **з собою,** хоч і віддалені **від себе",** бо це значилоб, що Іван і Петро знають кожний сам себе і кожний з них має звичку розмовляти сам з собою Наддніпрянці це речення висловлять так: „Іван і Петро знаються **між собою** і часто розмовляють **один з одним,** хоч і віддалені **один від одного".**

2) Приіменник **для чого, для того** тут теж вживається, як і в польській мові, не в тім значінню, як на Наддніпрянщині. Там не можна сказати: **„Для чого** ти не прийшов до мене? **Для того,** що ти мене не кликав". Ці речення Наддніпрянці висловлять так: **„Чому (через що)** ти не прийшов? **Тому,** що **(бо)** ти мене не кликав". **Для чого** на Україні вживається тільки в значінню в якій цілі. **„Для чого** (в якій цілі) ти прийшов? **Для того** (в тій цілі), щоб тебе привітати".

Так само приіменник **задля** на Україні не вживається в такім значінню, як напр. в Галичині: „бібліотека потерпіла **задля** недостачі опіки і **задля** недбалости завідателя", на Україні кажуть: **„через** недостачу опіки, **через** недбалість завідателя".

А **задля** на Україні = **для, ради.** Напр. „Зроби се **задля** мене; се потрібно **задля** справедливости".

3) На Україні наддніпрянській приіменник **через** не вживається в значінню на протязі якогось часу. По українському не можна сказати: „Я ждав тебе **через** цілий день. Помістіть в ґазеті цю оповістку **через** пять днів", бо це значилоб, що треба її помістити тоді, як мине пять днів, а треба сказати: „пять раз; я ждав тебе цілий (або ввесь) день". Так само не можна сказати: „Київ взятий **через** Денікина або Денікин розбитий **через** большевиків". А треба сказати: „Київ узяв Денікин, або Київ узятий Денікином: Денікина розбили большевики".

4) Приіменник **проти** на Україні вживається тільки з другим відмінком (проти кого?), а не з третим (проти кому?), тому говориться: „Проти Денікина, проти большевиків, а не проти Денікину, проти большевикам".

5) Приіменник **взад,** як доводив колись в „Зорі" Б. Грінченко, вважається на Україні за нецензурний вислів, тому требаб його замінити приіменником **назад.**

6) приіменник **за** вживається в Галичині теж здемільшого на польський лад. На Наддніпрянщині не кажуть: Просити **за ким, а за кого.** Шукати не **за ким і чім,** а шукати **кого і що.**

7) На Україні не говорять: **„Де** ідеш? Ходь **ту(т)!",** а кажуть: **„Куди** йдеш? Іди **сюди**...

8) Прислівник **би** в українській мові орієнтується на ту літеру, що стоїть перед ним, а не на ту, що йде за ним. Коли перед **би** стоїть голосівка, то разураз ставиться **б,** хоч-би далі йшла знова літера **б.** Напр., „колиб був; щоб була" і т. д. А коли перед **би** стоїть шелестівка, то тільки тоді ставиться **би,** напр., як-би була; буври і т. д.

Цьомуж законови підлягає і присілвник **же.**

А в галицькій мові ставлять майже скрізь **би** і тим наближають її до польської та російської мови і віддаляють від своєї народньої (żeby, чтобы).*)

9) Вислів — **мав, мали** вживається на Україні тільки в значінню не виконаного заміру: — „Я **мав** (намір) поїхати до Львова, але мене не пустили". Але ніколи не вживається, як у Поляків, в значінню — кажуть — напр.,: „большевики **мали** заняти Одесу", (тоб-то, кажуть, що большевики заняли Одесу), бо ми, Наддніпрянці, це розуміємо так, що большевики мали намір заняти Одесу, але їм не пощастило.

10) Вираз — **не смію, не сміем** не вживається на Україні в значінню повинні. По українському не можна сказати: „Ми не сміємо бути некарними", а треба сказати: „Ми повинні бути слухняними".

11) Вираз — **Во виду сего** не вживається на Україні, там кажуть: зважаючи на це, маючи це на увазі, тому.

12) Наддніпрянці не кажуть: „З точки видження", або **„Під взглядом** теперішньої політичної ситуації" і т. д., а **„з погляду, з огляду** на теперішню ситуацію" і т. д.

13) На Наддніпрянщині не кажуть: **„Помимо** моєї просьби, **мимо** того, що я не мав часу", а кажуть **„не дивлячись** на моє прохання, **не вважаючи** на те, що" і т. д.

Мимо вживається тільки в реченнях: „йшов **мимо** моєї хати, **мимо** мого двора".

14) На Україні не кажуть: **„В сей (такий)** спосіб, в таким (сим) способом; таким (сим) робом; таким чином".

15) На Україні не вживають форми страдальної (за виїмкою зворотів неособових), тому не можна сказати: „Я **зістав** вибраний; Денікин **зістав** розбитий", а треба сказати: „мене вибрано; Денікина розбито", а коли говориться про субєкта, що вибрав, що розбив, то кажуть: „Мене вибрала громада; Денікина розбили большевики".

16) Вираз **не пора** не вживається на Україні в значінню вже не час, а **не пора** значить, що не прийшов ще час, але колись прийде: „Чому ти не женишся? Мені ще **не пора".**

17) Дієслово **кінчиться** на Україні не вживається в теперішности, а тільки в будучности; однаково, як і **скінчиться,** а в теперішности кажуть — **кінчається:** „коли скінчиться служба? Вона завжди **кінчається** в 12-тій годині, а сьогодня невідомо, коли скінчиться".

18) Наддніпрянці не говорять: „Сповіщати **о** чімсь, а **про** що: Боятися **не о** свою посаду, а **за** свою посаду".

19) Злучник **чим** не вживається на Україні при порівнюваннях: „Він дужчий **чим** я; я витерпів більше **чим** ви", там кажуть: „Він дужчий **як** я, або дужчий **за** мене; я витерпів більше **ніж** ви". **Чим** вживається на Україні тільки при відмінюванню — що, чого, **чим:** „**Чим** ви приїхали? **Чим** ти ріжеш?" та в таких реченнях: **„Чим** (що) довше проживеш, тим більше натерпишся. **Чим** (що) далі в ліс, тим більше дров".

20) В Галичині скрізь вживають приіменник **від,** а на Лівобережжю — **од;** в українській літературній мові задля миловучности принято ставити **від** після слів, що кінчаються на **голосозвуки,** а **од** — після тих, що кінчаються співзвуками. Напр.: „Не далеко **відкотиться** овоч **од** дерева. Час **од** часу вона бере **від** батька допомогу". Особливо радять уникати вживання приіменника **від** після слів, що кінчаються на співзвук **в,** щоб уникнути збігу двох **в.** Напр.: „Викохував **від** давна. Брав **від** тебе", тому радять писати: „Викохував **од** давна; брав **од** тебе".

21) Того самого правила держатися і з приіменниками **в** і **у.** Напр.: „Поїхав **у** ліс; найшла **в** лісі; поліз **у** воду, влізло **в** ухо".

(Конець буде).

*) На жаль, М. Левицький в своїй цінній книжці „Паки й паки" робить помилку, дозволяючи вживати „щоби", а тимчасом в наддніпрянській народній словесности та у клясиків скрізь вживається тільки „щоб".

ШКІЛЬНІ КНИЖКИ

КОТРІ МОЖНА ВЖЕ ЗАМОВЛЯТИ В НАЙБІЛЬШІЙ КНИГАРНІ „СВОБОДИ".

	цнт.
Перша Книжечка (Буквар), П. Матвійчука	40
Друга Книжечка (Читанка для II. кляси), М. Матвійчука	45
Трета Книжечка (Читанка для III. кляси), М. Матвійчука	60
Коротка Історія України, І. Крипякевича	50
Мала Історія України, І. Крипякевича	15
Шкільний Співанник, Ф. Колесси	75
Малий Катехизм, о. В. Рудовича	40
Біблійна Історія, старого і нового завіта, о. д-ра Ярослава Левицького	85

ОБРАЗКОВІ ВИДАННЯ ДЛЯ ДІТИЙ.

Всі нище наведені книжки є прикрашені меньшими і більшими малюнками, звичайними і кольоровими (деякі дуже кольоровими), та відповідним діточим текстом. Кожда книжка має тверду і кріпку оправу. Сі книжки надаються на дарунки для української дітвори.

Казки з тисяча і одної ночі	35
Кіт в сапянцях	35
Подорож пана Цікавського (з рухомими образками) 60, в тривкійщій оправі	70
Про домашні звірята	65
Робінзон Крузо	35
Червона шапочка 35; з рухомими образками 45, в тривкійщій оправі	60

Повисші книжки можна набути в книгарні Свободи.

"SVOBODA"
81-83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

В „Свободі" можна набути українські „ріпорт-картки", які кожда школа повинна мати, щоб батьки знали, як їх діти учаться в школі.

УКРАЇНСЬКА НАРОДНА ШКОЛА В ....

Імя ученика(ці) ....

Кляса .... Шкільний рік ....

Предмет	В.	Ж.	П.	Г.	С.	Л.	М.	К.	М.	Ч.
Релігія										
Українська мова: Читання										
Українська мова: Писання										
Українська мова: Граматика										
Українська мова: Деклямація										
Історія України										
Географія України										
Спів										
Пильність										
Охайність										
Опущено лекцій										
Опізнення										
Поведення										
Учитель кляси										

ПІДПИС РОДИЧІВ.

Перший квартал	
Другий квартал	
Третий квартал	
Четвертий квартал	

ПОЯСНЕННЯ.

В значить відзначаючий.
Дд „ дуже добрий.
Дб „ добрий
Д „ достаточний.
Н „ недостаточний.

Відворотна сторона.

По ціни тих карток прошу писати до заряду друкарні „Свободи".

РУХАНКА У ЗВІРИННОМУ СВІТІ.

Руханка, так дуже поширена останніми часами, не є виключним привілеєм людей. Також серед **звірят** має руханка **своїх представників**. Приміром малпи, то вроджені ґімнастики. Талантом до руханки в неодному перевисшають і найздібніших руховиків поміж людей. І не дивота. Бо чоловік послугується лише парою рук, а малпи мають пять таких членів (себто дві руки, дві ноги і хвіст). Природа наділила незвичайно ніжним змислом дотику кінці пальців і кінець хвоста малпи. **Що малпи лазять не лише задля добичі, а задля справжнього спорту, можна легко переконатися, коли приглядаемося цим звірятам у неволі.** Брем бачив раз, як малпа-капуцинка вправлялася, скачучи далеко і при цьому послугувалася галузею дерева „падук", наче дручком (реком). Сперщу такий скок здавався малпі трохи задалекий. Вправляла довше як пів години, поки не навчилася такого скоку. Наша модерна ґімнастика, поручає що рана, як встанемо з ліжка, вправляти ритмічно. Це нішо инше, як тесаме, що можемо обсервувати у богато звірят. Коли пес, після того як виспався, протягається, то це означає методичні вправи для скріплення членів. Для деяких звірят рухові вправи мають велике значіння. Так приміром молоденьку **жирафу** змалечку родичі привчають, щоби ставела широко передніми ногами. Тому, що жирафа вчиться того з молодечих літ, то як виросте, може так уставити ноги, що стоїть майже **простопадно.** Завдяки такій поставі передніх ніг можуть жирафи пити воду з калабаньок, які є на африканських степах. Отже природа получила тут у цих довгоногих звірят змагання до ґімнастичних вправ із здібностями для вдержання роду жираф. Найцікавішим ґімнастиком у звіринному світі безсумніву є **морський слон**, що жиє в околицях південного бігуна. Є то порода тюленя великанських розмірів. Ловцеві китів Еслєрові вдалося з початком 1926 року зловити живцем морського слона, довгого пять метрів, а вагою сорок сотнарів. Такого морського слона вважають вайлуватим, неповоротним. Тим цікавіше є, що ці тюлені виконують **тяжкі ґімнастичні вправи.** Вони радо пливуть незвичайно скоро, але ще ніякий дослідник не переконався в якій то цілі. Сила, з якою підносяться вгору, тим цікавіща, що при цьому дві третини тяжкої передньої частини тіла спочивають на малій части бедрів, а звірята при таких вправах ніколи не тратять рівноваги. Ще цікавіше, як морський слон знає плисти назадгузь. Еслер зловив два молоді морські слони і переконався, що нахил до ґімнастичних вправ у них був так знаменито розвинений, що як перехилялися назад, то носом досягали горішніх частей задніх плавців.

Отже спорт і руханка не є монополем людини. Деякі звірята перевищають навіть людей щодо здорової ґімнастики.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

СТ. ДЖОЗЕФ, МО. Тов. Зап. Січ, від. 355, повідомляє всіх своїх членів і члениць, що квартальний мітінґ відбудеться в неділю, 21 вересня, точно в год. 2-гій пополудни, в гали парохіяльній. Проситься всіх членів і члениць явитися на мітінґ, бо є важні справи до полагодження. — Занько Петро, секр.

СТ. ЛУІС, МО. Бр. св. Володимира, від. 179, повідомляє своїх імсцевих і позамісцевих членів, що триквартальний мітінґ відбудеться в неділю, 21 вересня, точно в годині 1-ій попол., в У. Н. Домі, 1523 Гікори ул. Проситься усіх членів прибути, бо є важні справи до полагодження. Також напоминається довгуечих, щоб прийшли і вирівнали свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Теодор Владика, секр.

ШИКАГО, ІЛЛ. Бр. св. О. Николая, від. 106, повідомляє, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 21 вересня, в годині 1.30 пополудни, в гали парохіяльній при Оклей і Райс ул. На порядку нарад є важні справи до полагодження, отже проситься всіх членів прийти на мітінґ. — Никита Гурей, предс.; В. Гриньків, секр.

ШИКАГО, ІЛЛ. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 252, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 21 вересня, в год. 12.30, в гали Укр. Прав. Церкви, 1944 В. Ірі вул. Позаяк маємо дуже важні справи до полагодження, проситься всіх членів конечно прибути на сі збори. Таксамо проситься довгуючих членів вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Д. Красножоний, предс.; К. Бойчук, кас.; І. Скульський, рек. секр.

ДЖОЛІЄТ, ІЛЛ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 111, повідомляє всіх своїх членів, що триквартальний мітінґ відбудеться в неділю, 21 вересня, в годині 2-гій пополудни, під ч. 418 Williamson Ave. Проситься кождого члена явитись на мітінґ, бо є важні справи до полагодження. Пригадується довгуючим членам, щоби прийшли і вирівнали свої залеглости. — Никола Віщун, предс.; Дмитро Віщун, кас.; І. Борняк, секр.

ПЛЕЙНС, ПА. Бр. св. Андрея, від. 48, повідомляє, що триквартальний мітінґ відбудеться в неділю, 21 вересня, в годині 2-ій пополудни, в гали М. Негребецького, 84 Норт Рівер ул. Є важні справи до полагодження, тому проситься всіх членів прибути на означений час. — Йосиф Мицьо, пр.; Йосиф Кривий, секр.

МІЛВОКІ, ВІС. Тов. ім. Івана Франка, від. 103, повідомляє усіх своїх членів, що місячне засідання відбудеться в суботу, 20 вересня, в годині 6.30 ввечрі, в гали парохіяльній. Довгуючі члени зволять вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть виключені з Товариства. Неявившийся член підлягає карі. — В. Колодрубець, пр.; В. Адамчук, кас.; Ів. Березовець, секр.

АКРОН, О. Бр. св. Духа, від. 295, повідомляє своїх членів, що квартальний мітінґ відбудеться в неділю, 21 вересня, в годині 1-шій пополудни. На сей мітінґ мають явитись усі члени і вирівнати свої вкладки, бо з довгуючими поступиться після статута. — Н. Сорока.

БЕТЛЕГЕМ, ПА. Уряд від. 288 подає до відома всім членам згаданого відділу, що триквартальний мітінґ відбудеться 21 вересня, точно в годині 1-ій пополудни, в гали де звичайно. Обовязком є кождого члена явитися на мітінґ. — Ів. Малицький, секр.

СТЕМФОРД, КОНН. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 350, повідомляє, що триквартальний мітінґ відбудеться в неділю, 21 вересня, в годині 5-тій ввечір, в гали церковній, 135 Greenwich Ave. Довгуючі члени, коли не вирівнають своїх вкладок, будуть суспендовані. — Андрій Кругляк, пр.; С. Корівчак, секр.

ЦЕНТРАЛ ФОЛС, Р. АЙ. Тов. ім. Івана Франка, від. 93, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться 21 вересня, в годині 10-тій рано. — П. Бенковський, секр.

ПАСАЙК, Н. ДЖ. Тов. ім. Івана Франка, від. 97, повідомляє членів, що місячний мітінґ відбудеться 21 вересня, в годині 1.30 пополудни, в гали церковній, 47 Hope Ave. Кождий член має явитись на збори, а довжні мають вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовні. На сей мітінґ мають також явитись ті хлопці, що платять на ендавмент, бо для них є важна справа. — В. Сметана, предс.; І. Колинський, кас.; М. Табачук, секр.

ЙОНКЕРС, Н. Й. Тов. Подільська Січ, від. 8 повідомляє, що надзвичайний мітінґ відбудеться в неділю, 21 вересня, в годині 2-гій пополудни, в гали Укр. Сит. Клюбу, 29 Jeckson St. Кождий член має явитись і вирівнати свої належитости, бо інакше буде суспендовній. — Никола Чолій, предс.; В. Мандзій, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 22, повідомляє всіх своїх членів, що триквартальні збори відбудуться 20 вересня, в годині 7.30 ввечір, під ч. 101 Grand St. Проситься всіх членів прибути. Неявившийся член буде караний після ухвала, кара не буде дарована. — Гр. Бардак, предс.; В. Косців, кас.; М Кіт, секр.

ФОРД СИТІ, ПА. Тов. Зап. Січ, від. 63, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 21 вересня, в годині 1.30 пополудни, в Українській Гали. Обовязком є кождого члена бути присутним на сім мітінґу, бо мається ухвалити в який спосіб утримувати галю на дальше. Довгуючі члени коли не вирівнають своїх залеглостий, будуть суспендован, бо після ухвали кождий член має платити свої вкладки точно. — Мих. Личак, фін. секр.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. Тов. Любов, від. 375, повідомляє всіх своїх членів і члениць, що місячні збори відбудуться в неділю, 21 вересня, в годині 1-ій пополудни в гали церковній, 127 Парк ул. Пожаданим є, щоби всі члени явились на мітінґу, а довгуючі, щоб вирівнали свої залеглости. Будеться принимати нових членів без оплати вступного. Члени, котрі мають діти, повинні вписати їх до У. Н. Союза на сім мітінґу. — К. Марущак, предс.; Н. Рошка, кас.; Й Децембер, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Бр. св. Георгія, від. 239, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 21 вересня, в годині 1-ій пополудни, в домі Укр. Амер. Горожан. **Кождий член повинен інтересуватись** справами відділу і тому повинен на сей мітінґ прийти і вирівнати свої вкладки, щоб ненаражуватись на суспенду. — Волод. Сеґінь, секр.

ВІЛКС БЕРІ, ПА. Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 223, подає до відома своїм членам, що триквартальний мітінґ відбудеться в неділю, 21 вересня, в годині 1-ій пополудни, в гали парафіяльній. обовязком є кождого члена прибути на сі збори, бо є важні справи до полагодження. Неявившийся член заплатить кару після статута. — Петро Маліборський, секр.

В школі.

Учителька: Ти чому вчора не був у школі?

Учень: Та бо, прошу пані учительки, в нас були уродини.

Учителька: Що, що? Таж твій батько вже чотири роки перебуває в Канаді...

Учень: Та то правда, прошу пані, але вони все листи пишуть до мами.

З ЖИТТЯ.

1. З обсервацій.

Росіянин: Один — пиятика, два — бійка, три — бунт.

Німець: один — тупість, два — освітне товариство, три — академія.

Англієць: Один — патріотизм, два — нація, три світова держава.

Француз: Один—религійність, два — неморальність, три — розпуста.

Жид: Один — льояльність, два — невтральність, три — революційний уряд.

Поляк: Один — гонор, два — хвальба, три — непорядок.

Українець: Один — організація, два — оріентація на чужинецький уряд, три — чотири політичні партії.

2. Стратили по букві.

Розмовляють білі російські еміґранти:

— Знаєте, Іване Петровичу, ви утратили лиш одну букву з вашого титулу.

— Як то так, пане ґрафе?

— Дуже просто. До революції ви були президентом.

— Ну?

— А на еміґрації стали резидентом.

— Гм... Ваша правда, кохамістий ґрафе. Я також знав вас, як ви були послом і знаю, як ви втратили одну букву.

3. Відповідь.

У світову війну російський хорунжий стрінув військового духовного, їдучого верхи.

— Що-ж ви, пан-отче, — каже, — їдете на коні, адже вам не вільно.

Ов... Чому-ж то не вільно?

— Та-ж ви служитель Христа, а Христос їздив тільки ослом.

— Що-ж, — відповідає піп, — я не міг найти осла, бо всіх мобілізували хорунжими на фронт.

4. Москаль на селі.

Проїжджаючий московський урядовець пе у селянина чай. Випив одну склянку, другу, пяту (Москаль на десятій склянці починає лиш вправіти), вже й десяту кінчає. Аж нарешті перевернув склянку догори дном.

Господар в Московщині не був, то і не знав тамошніх звичаїв. Питає він Москаля:

— Що то воно за знак, паночку, що ви ось склянку перевернули?

— От, хахол, навіть сего не розумієш. Се знак, що я більше не хочу пити.

— Ум-гу. Якраз, паночку, у мене така свиня була, бувало як наїсться, то корито перевернє.

О. Луговий.

Не богато користи.

Іван: — Позич мені доляра, бо я забув свій пулярес дома.

Гриць: — От маєш. Але який ти неуважний. Ну, а що буде, як жінка знайде твій пулярес?

Іван: — Не богато скористає, бо в нім лишилося тільки 15 центів.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ